

Hungarian translation of *Cervical screening: it's best to take the test*
(January 2013)

Méhnyakszűrés: legjobb, ha elmegy a szűrésre

Frissített útmutató

Ez az útmutató információt biztosít a méhnyakszűrésről Észak-Írországban. Segít megérteni, miért fontos elmenni a szűrésre.

Mi a méhnyakszűrés?

A méhnyakszűrés célja a méhnyakrák megelőzése. A teszttel ellenőrzik a méh alsó részének, a méhnyaknak az állapotát. Kenetvizsgálatnak is hívják, mivel a méhnyak felületéről egy kis adag sejtmintát vesznek.

Fénykép

Méh
Petefészek
Petevezeték
Méhnyak
Hüvely

Mit keresnek szűréskor?

A szűrés a sejtekben történő elváltozásokat keresi. Legtöbb nő esetében a teszt nem mutat elváltozást, azonban 10-ből 1 nőnél rendellenes elváltozást észlelhető.

Miért kell elmennem a szűrésre?

Teljesen egészségesnek érezheti magát, mégis lehetnek elváltozások a méhnyakon. A legtöbb elváltozás nem vezet rákhoz, azonban néhány esetben előfordulhat rákos megbetegedés, ha az elváltozást nem kezelték.

Mi okozza ezeket az elváltozásokat?

A legtöbb elváltozást a humán papillomavírus (HPV) okozza, Több, mint 100 HPV típus létezik. A legtöbb ártalmatlan, de néhány nagy kockázati típusú HPV-ről ismert, hogy rákot okoz. A HPV nagyon gyakori fertőzés és a legtöbb nő élete valamely részében megfertőződik. Nincsenek tünetei és az illető rendszerint kezelés nélkül meggyógyul. Azonban, néhány esetben a vírus nem tűnik el. Ez a sejtek károsodásához vezethet és kezelésre van szükség.

Hogyan lehet HPV-vel megfertőződni?

A HPV bőrkontaktus útján könnyen terjed szexuális tevékenység során. A kondom nem véd meg teljesen a HPV fertőzéstől. Mivel nincsenek tünetek, lehet valaki éveig fertőzött anélkül, hogy erről tudna.

Milyen gyakori a méhnyakrák?

Évente átlagosan 80 nő esetében állapítanak meg méhnyakrákot Észak-Írországban.

Észak-Írországban évente 20-30 nő hal meg méhnyakrákban.

Korai észleléssel és kezeléssel 10-ből 7 esetben ez a rák elkerülhető.

Kinek javasolják a szűrést?

Észak-Írországban a szűrés 25-64 év közötti nők számára javasolt. Ez az a korhatár, ahol a szűrés a leghasznosabb. Automatikusan három évente hívják be 25-49 életév között, és öt évente 50-64 év között. Ha a beutalót nem kapta meg vagy aggodalomra van oka, beszéljen az orvosával.

Hova kell menni szűrésre?

A szűrést az orvos vagy a nővér elvégezheti a körzeti rendelőben vagy a családtervezési klinikán. Ha azt szeretné, hogy nő végezze el a szűrést, ezt kérheti a szűrési időpont elintézésekor. Jobb, ha a szűrést nem a menstruációs ciklus alatt végzik el.

Soha nem éltem nemi életet - nekem is el kell mennem a szűrésre?

A méhnyakrák kifejlődésének kockázata ebben az esetben rendkívül alacsony, mivel kisebb a HPV fertőzés kockázata. Azonban, néha akkor is fertőzödhet a vírussal szexuális tevékenység során, ha a nemi aktus nem is volt teljes. Ha nem biztos benne, hogy szükséges a szűrés, beszéljen orvosával vagy a nővérrel, illetve további információkért látogasson el a következő webhelyre: www.cancerscreening.hscni.net.

Mi történik, ha régóta nem éltem nemi életet?

A méhnyakban történő elváltozások kifejlődése évekig eltarthat. Fontos, hogy rendszeresen eljárjon a szűrésre, ha bármikor élt nemi életet.

Leszbikus vagyok - nekem is el kell mennem a szűrésre?

Igen. Ugyanúgy, mint más nemi úton terjedő fertőzés, a HPV is intim bőrkontaktus lévén terjed. Leszbikus és biszexuális nők is megfertőződhetnek a vírussal és az méhnyakrákhoz vezethet. Több információt találhat a webhelyen.

Megkaptam a HPV védőoltást - így is el kell mennem a szűrésre?

Igen. A vakcina, amelyet most már rutinszerűen adnak 12-13 éves (9. osztály) lányoknak, csak két nagy kockázati típusú HPV-től véd meg. Ez nem véd meg az olyan HPV fertőzéstől, amely az immunizáció előtt történt, valamint egyéb nagy kockázati típusú HPV-től sem.

Mi történik, ha terhes vagyok?

A szűrés terhesség alatt is elvégezhető. Ha akkor hívják be a szűrésre, amikor terhes, forduljon orvosához vagy a nővérhez tanácsért.

A menopauza után vagyok - nekem is el kell mennem a szűrésre?

Igen. Bármilyen életkorú nőnél kifejlődhet a méhnyakrák. Néhány esetben a nők a szűrést kellemetlenebbnek találják a menopauza után, ennek csökkentésével kapcsolatban kérdezze meg orvosát vagy a nővért.

Hogyan végzik el a szűrést?

Le kell vetkőznie deréktól lefelé és a hátára le kell feküdnie az ágyra úgy, hogy a lábát felhúzza és kinyitja a térdeit. A testének alsó részét lepedővel befedik. (Lehet, hogy inkább bő szoknyát hordana, amelyet a szűrés alatt magán viselhet.)

Az úgynevezett speculumot az orvos vagy a nővér behelyezi a hüvelybe, hogy azt nyitva tartsa. Ezután egy puha kis ecsettel a méhnyakon körbetörli, hogy sejtmintát vegyen. A vizsgálat mindössze 10 percet veszi igénybe. A teszt nem fájdalmas, de néhány nő kényelmetlennek találja. A mintát beküldik a laborba, hogy mikroszkóp alatt megvizsgálják.

Pecsételő vérzést tapasztalhat a teszt után, de ez normális.

Tennem kell-e valamit a vizsgálat előtt?

24 órával a vizsgálat előtt ne használjon síkosító vagy spermaölő zselét. Ez megnehezíti azt, hogy megfelelő mintát lehessen venni és esetleg meg kell ismételni a tesztet.

Mikor és hogyan kapom meg az eredményt?

Az eredményt 4 héten belül megkapja. A vizsgálatot végző személy ismerteti, hogy milyen módon és hol kapja meg az eredményt. Győződjön meg arról, hogy ezt az információt megkapja, mielőtt távozik a klinikáról vagy a körzeti orvostól.

Mit fog kimutatni a vizsgálat?

Három lehetséges eredmény van:

- A **normális** eredményben nincsenek abnormális elváltozások a sejtekben.
- Az **elégtelen** eredmény esetén nincs elég sejt a mintában. Ez nem szokatlan és 100 tesztből általában 3 esetben előfordul. Vissza fogják hívni három hónapon belül a teszt megismétlésére.
- Az **abnormális** eredményben abnormális elváltozások találhatóak a sejtekben. Ez elég gyakori és nem jelenti azt, hogy méhnyakrákja van.

Ha az abnormális eredmény enyhe vagy határesetű elváltozást mutat, akkor a tesztmintát HPV-re is megvizsgálják. Nem kell másik tesztmintát beküldeni.

- Ha HPV-t találnak, akkor elküldik a méhnyak egy részletesebb vizsgálatára, amelyet kolposzkópiának hívnak.

- Ha HPV-t nem találtak, akkor a szignifikáns méhnyak betegség kockázata rendkívül kicsi és ebben az időben nem kell további vizsgálatra mennie. Következő szűrésre három vagy öt év múlva kell mennie.

Ha az abnormális eredmény mérsékelt vagy súlyos elváltozást mutat, akkor kolposzkópiás vizsgálatra kell mennie, hogy felmérjék, szüksége van-e további kezelésre.

Hogyan kezelik az abnormális elváltozásokat?

A kezelés alatt a méhnyak érintett sejtjeit eltávolítják. Ez egy kis beavatkozást igénylő eljárás, amelyet rendszerint helyi érzéstelenítés alatt végeznek el a járóbeteg-rendelésen.

Mennyire megbízható a méhnyakszűrés?

A méhnyakszűréssel 10 méhnyakrákból 7 elkerülhető. Azonban ugyanúgy, mint más szűréseknél ez nem garancia arra, hogy rákbetegség nem fog kialakulni. Abnormalitás kialakulhat és rákos megbetegedéssé válhat a következőleg esedékes teszt előtt. Kis esélye lehet annak is, hogy a tesztben az abnormalitást nem veszik észre.

Hogyan csökkenthetem a méhnyakrák kialakulásának kockázatát?

A méhnyakrák kockázat csökkentésének legjobb módja a rendszeres vizsgálat. Biztonságosabb nemi élettel elkerülheti a HPV terjedését, valamint kapcsolat áll fent a méhnyakrák és a dohányzás között is.

Mit tegyek, ha valami szokatlant tapasztalok a teszt esedékes időpontja előtt?

Azonnal jelentse orvosának, ha szokatlan folyást vagy vérzést tapasztal. Ebbe tartozik a szex utáni vérzés, a menstruációs ciklusok közti vagy a menopauza utáni vérzés. Ne várjon addig, amíg a következő vizsgálat esedékessé válik.

Honnan szerezték meg az elérhetőségeimet?

A körzeti orvos adta meg az adatait. Fontos, hogy a körzeti orvost tájékoztassa nevéről és címéről annak érdekében, hogy a méhnyakrák szűrésre megkapja a rendelési időpontot tartalmazó értesítést.

Mi történik a mintával és az információval?

A labor a mintából mikroszkóp-tárgylemezt készít és ezt 10 éven keresztül megőrzi. Ez annak érdekében történik, hogy az eredményeit össze lehessen hasonlítani és szükség esetén megfelelő kezelést kapjon.

Az észak-írországi méhnyakszűrési program rendszeresen végigvizsgálja a teszteredmények archívumát, hogy ellenőrizze és továbbfejlessze a program minőségét és a szakszemélyzet szaktudását. A programban résztvevő szakemberek megtekinthetik az Ön eredményeit és adatait. Bármely ezzel kapcsolatos információ szigorúan bizalmas marad.

Adatainak megőrzésével és használatával kapcsolatos további információkért lépjen kapcsolatba a Minőségbiztosítási Referencia Központtal (Quality Assurance Reference Centre) a következő számon on 028 9031 1611 (Isd. alább a weboldal címét)

www.cancerscreening.hscni.net

Készítette a Public Health Agency (Közegészségügyi hivatal), 12–22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: : 0300 555 0114. www.publichealth.hscni.net